

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft. — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetések alku szerint jutányos áron vételnek fel.

AZ ÉRZELMEK VILÁGA.

Irta: **Szatmári Mór.**

Azok a súlyos aggodalmak, mik a trónörökös házassági nyilatkozatának becikkelyezése dolgában nyilvánulnak, két nagy csoportba oszthatók. Az egyik csoportban vannak a közjogi aggodalmak, a másikkban a lélektaniak. Ezek az utóbbiak azok, a mikről Széll Kálmán minapi beszédében igen hangzatos, igen lendületes novella-stylusban szónokolt.

Érdekes jelenség, hogy Széll Kálmán éppen szónoklatának ezzel a részével csinálta a legnagyobb hatást. Ha ez a hatás csak a karzatokon megjelent hölgyek körében nyilvánult volna: egészen természetes dolognak találnók. De az már csakugyan különös, hogy Széll Kálmán pártjának, a kompakt majoritásnak fásult lelkű, cinikus kedélyű politikusai, kik rendszerint kicsinylő lenézés-sel szoktak kísérni minden magasabb szárnyalású gondolatot s a frázisok világába degradálnak minden eszmét, mely nincsen szoros nexusban a hatalmi érdekek csunya kultuszával: most csodálatos módon fölmelegedtek Széll Kálmán frázisainak hallatára. Pedig elmondhatjuk, hogyha Széll Kálmán közjogi fejtegetéseiben nem volt tárgyias igazság, hanem csak körmönfont rabulistaság: beszédének befejező részében, melyet az ő hízelgő sajtója a poétaság főnséges megnyilatkozásaként magasztalt, teljességgel nincsen még költői igazság sem.

„Ne vonuljanak be az érzelmeknek azon világába, melynek előttünk szentnek és elzártnak kell maradnia . . . hagyjuk ezt a szentélyt érintetlenül . . . stb.“ Így szavalt Széll Kálmán a miniszterelnöki székéből. És a kormánypárti hallgatóság tapsolt a mi politikai Delobellünknek, hogy csakugy harsogott bele a ház.

A milyen hamis volt a Széll Kálmán páthosza és pathétikus szavalmányának egész tartalma, olyan hamis volt hiveinek nagy lelkesedése is. Mert lehetetlen, hogy a szabadelvű párt tagjai, a régiek, úgy mint a hatalmi sarkantyut zajosan pörgető jövevények, ne látnák egész világosan a miniszterelnök poétikus föllendülésének igazi okát. Nem az érzelmek világának szentsége az, ami őt visszatartja attól, hogy a trónörökös nyilatkozatának pszichológiai részével komolyan foglalkozzék, hanem az, hogy a pszichológiai aggodalmakkal szemben egyáltalán nem képes a javaslat álláspontját megvédelmezni.

Mert miről van szó pszichológiai szempontból? Mi az, a mit főképen Mezőssy Béla fejtegetett igen figyelemre méltó beszédében? Az, hogy a trónörökös nyilatkozatának becikkelyezése a legválságosabb lélektani helyzetbe sodorja. Az, hogy a trónörökösben, ha majd uralkodó lesz, ha majd nemcsak király, hanem apa is lesz: a legemberibb érzések összeütköznek a törvénytisztelének nagy kötelességével. Az, hogy a trónörökös, ha majd király

lesz és atyja lesz fiának, aki az ő esküje és nyilatkozatának becikkelyezése értelmében nem lehet egyuttal neki örököse is királyi hivatásában: legemberibb érzései, kegyetlen kisértések örvényei felé fogják sodorni s föltámad benne a tragikus összeütközés érzelmei és egy olyan rend között, melynek megteremtéséhez hozzájárult ugyan, de csak a tőle kieroszakolt óriási áldozat révén. Engedelmet kérünk, ez nem olyan dolog, a mihez a nemzetnek semmi köze. Ez nem olyan érzelmi világ, a miről józan politikus, komoly államférfiu, ki hazájának és nemzetének jövődőlő boldogságával és nyugalomával is törődni tartozik, egyszerűen elzárkozhatnék. Elzárkozhatnék azzal a hangzatos frázissal, hogy az érzelmek világa olyan házi szentély, melyet érintetlenül kell hagynunk. Ennek az érzelmi vilagnak a nemzeti érdekekkel való egyenes és közvetlen vonatkozásai vannak. Ez az érzelmi világ közvetlenül összefügg a nemzet érdekeivel, mert ha ebben az érzelmi világban kitör a tragikum, ez nem lesz csak a házi szentély tragikuma, hanem a magyar nemzet tragikuma is.

Tessék csak elképzelni ennek az érzelmi vilagnak a magyar nemzetre való kihatásait, ha az uralkodó családban viszályok törnek ki a trónöröklés rendje dolgában! Évszázadok hosszú során, a mióta a Habsburg család ül a magyar királyi trónuson, sok keserű viszonzatlanságon ment keresztül hazánk

Az utolsó levél.

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Egy kicsiny emeleti szoba kopottas ágyán egy ifju fekszik holtan, megmeredten. Sovány beesett arcán kiült a halálos sáppadság; kiaszott kezeit görcsösen szoritotta össze, mintha azokat a halállal szemben fegyverül használta volna fel. Lefogyott test, melyet sorvasztó betegség gyötört hónapok óta, megtört, megcsuklott, tovább nem bírta ki a nagy küzdelmet, szolgálatát örökre felmondotta.

A háziak azt mondták hogy ott lelék meghalva íróasztala előtt, s még utolsó levelét sem volt ideje megkezdeni, mit éppen tán halála órájában fejezte be. A levél ott fekszik a többi íromán ok legtetején bezáratlanul: kíváncsi voltam megtudni, mi lehetett az ifju végsőhaja, utolsó gondolatja s a mint elolvastam a kuszált sorokat, azokból kiértett a tűz, a láng, mely talán az ifju életének utolsó fellobbanása volt. Az a levél telve volt gyötrellemmel, izzó szenvedéllyel . . .

Asszonyom! — így kezdődött — egy halálra ítélt végső sorait olvassa Ön, ki nem sokáig lesz már az élők között. Midőn írásmat megismeri, nem rezzen össze a fázason,

ném ejti ki a kezéből a papírt, melyet a halál szele szinten megcsapott? Látja az én kezemben nem remeg a toll, pedig előre tudom a bekövetkezendőt. Oh ne féljen, nem leszek én öngyilkos, minék is lennék? Hiszen jól elkészített már a gyilkos kór a halálra; nem félek én attól, sőt várom vágyva várom.

Pedig az nem lesz megváltásom. A földi gyötrelemből megyek a kárhózatba, vezekelni kell a lelkem, testem bűnéért, talán még nagyon-nagyon sokáig.

Asszonyom! nem jó volna önnek is velem jönnie, hogy együtt bűnhődjünk, együtt vezekeljünk, mert hát önnek még tán több leróni valója van?

Emlékezhetik, hiszen két éve annak, midőn karjai közé dobtam magamat, mikor azt hittem, hogy egyedül Ön általa idvezülhetek csupán; szívem legszentebb érzelmei, vel áldoztam önnek, mért azt hittem viszont szeret!

A könnyen hívó ifju léleknek szemére fátolt lehetett dobni, de az a két év azóta megérelt, — igaz, hogy későn nagyon későn . . .

Most látom át, hogy kezébe játékszer voltam, melyet ha elhesználtak, könnyen lehet félre dobni, nélkülözni.

Mi vagyok most? Testhen megtört ember lélekben szárnyaszegett saskeselyű . . .

Oh ne higye, hogy frázisokban beszélek Voltam ifju én is, — jól tudja azt — előttem is lebegett csáb alakban százféle ideál, az én életem utja is volt rózsákkal kihintve, képzetelem tündérvilágokat termelt magának s fönt a magasban tűztem ki a célt, melyet elérni akartam. S hogy el nem értem annak is én volt az oka asszonyom!

A szerelem kelyhét ön tárta fel előttem, melynek bűvös illata elkábitott, elszédített. Hisz addig még senkit sem szerettem, a női szív báját nem ismertem, . . . Ön volt az első szerelmem s hizeleghet magának az utolsó is.

Van valami poezise az első szerelemnek . . .

Látja, most szívem lelkem össze van törve, a keserűség, a fájdalom folyton gyötör s mégis oly jól esik visszaemlékeznem a első találkozásra . . .

Emlékszik-e, mikor először, vétkeztünk? Emlékszik-e arra a látéljes évára, a mikor először dől karjaimba s én a deliriumtól félőrülten szoritottam magamhoz lángoló szenvedéllyel, a mikor még azt hittem, hogy Ön az üdvöt adja nekem? . . . Oh hogyan emlékeznek?!

és nemzetünk. De egy szerencsétlenség-től megkímélt bennünket a gondviselés. Megkímélt a trónörökösök viszályok rettenetességétől, Ferenc Ferdinánd házassági nyilatkozatának becikkelyezése megteremténé a trónörökösök viszályok magvát. Ha ez kicsirázik, bejutunk abba a fürgetegbe, melynek szörnyű veszedelmeit elképzelni is alig tudjuk. Ezt ugyan nem lehet algebrai bizonyossággal megállapítani; de minden valószínűsége megvan. Ezt a valószínűséget megadják számunkra az érzelmi világ ama rejtéjei, amelyek nem alkalmazkodnak a szabályokhoz, se becikkelyezett házassági nyilatkozatokhoz, hanem a föl-fölmerülő eseményekhez és az ezek által teremtett lélektani állapotokhoz.

Ki mondhatja azt komolyan, ki mondhatja azt komoly meggyőződésből, hogy nekünk mindezekhez a dolgokhoz semmi közünk, mert ezek a dolgok az érzelmeik világába tartoznak? Hiszen nem egy család társadalmi helyzetének elismeréséről, vagy el nem ismeréséről van itt szó. Nem arról, hogy egy család házi szentélyének dolgait kutassuk és bíráljuk. Hanem arról, hogy a magyar király számára, aki nemzetünkön és hazánkon uralkodni fog; akinek osztályosai leszünk jóban és rosszban; a kinek tettei és elhatározásai nemcsak belevágnak a nemzet életébe, hanem ezt vagy üdvös, vagy kárhuzatos irányba terelik; teremtsék-e olyan lélektani állapot, melyben az emberi érzések a törvényszegés kísértéseit sugalmazzák? Legalább a lélektan legegyszerűbb törvényei szerint. Erről van szó. Ebben rejlenek azok a pszichológiai aggodalmak, melyek most ránehezülnek a hazafi lelkekre, mikor a hazafi elmék a trónörökösök nyilatkozat becikkelyezéséről elmélkednek.

Ezeket az aggodalmakat akarja Széll Kálmán elütni holmi poétai érzélgősséggel. Nem fakad ez igazi hitnek forrásából, annál kevésbbé államférfiúi meggyőződésből. Hipokritaság az egész.

Férjes asszony volt, férje folytonosan bálványozta, imádkozta. Őn azonban nem volt jobb a többinél, szerelme inkább szerette a titkos bűnt, a vétkezést. Pedig azokért még lakolni kell!

Én legalább leveleztem már bűneim feletl a földi életben, mert hiszen sorvasztó betegségem csirája azok alatt a gyönyörű órák alatt fejlett ki, melyet együtt töltötünk mámorban, szerelemben...

S nem is panaszkodtam soha; vem vádolnám Őnt asszonyom, még egy sértő szóval sem, ha az maradt volna mindvégig nekem, a mi volt, kálvány képe. De nem volt elég, hogy csókjaival egész életerőmet kiszívta, kiélte, hanem mikor már beteg lettem, mikor nem szerelme, de szanalmat szomjuhoztam volna, akkor űnt reám és eldobott. Az addig nyit ajtók bezárultak előttem, s akkor még azt hittem, az édent vesztettem el és sirtam fájdalmasan keserű könnyeket.

S Őn az alatt csengő kacagását talán más előtt ballatta, más játékszer kerített magának, hogy majd azt is megunja, s félre dobja.

Hosszu betegségem alatt sohasem tudakozódott utánam, s én se juthattam el Őnhöz soha, hogy szemébe mondhasam azt a gyűlöletet, azt a megvetést, melyet a sértett szerelem és a halál tudat oly nagygyá tudtak növelni lelkemben. Őn talán kikaczagott volna

És azok, a kik tapsoltak neki, jól tudják ezt. Hanem hát a komédiáskodás jó arra, hogy a nemzet közvéleményének port hintsenek a szemébe s a nemzeti közhargulatba beleerőszakoljanak egy érzelmi tónust, mely minden igazsággal merőben ellenkezik.

Várjatok!

Debreczen, nov. 6.

Most hogy a pénzügyi bizottságban a belügyminiszteri tárcza költségvetését tárgyalják, s egyben szó esett az ország közegészségügyéről is, nem lesz érdeknélküli, ha e bár majdnem unalmasnak tetsző, de mindazonáltal eminens fontosságú és aktualis ügyvel kissé ujbol foglalkozunk.

Ugyátszik, hogy az ország közegészségügyével csak muszájból foglalkoznak azok, a kiknek azzal behatóan foglalkozni kell — kellene.

Évek óta hasztalanul jajgatunk, kiabálunk, sürgetünk, kérve könyörgünk, nincs a ki meghallgassa! Az országgyűlésen nagyobb fontosságuként is az, hogy ki meddig tudott beszélni, milyen pompásan riportirozott egy vagy más közbeszólásra — mint az, hogy az országban hány ezren halnak el azért, mert a kellő időben nem juthattak orvosi segédlemhez, hány ezer gyermek pusztul el csirájában, mennyi gyermek vesz el idő előtt, mert sem a kellő ápolásban, az anya tudatlansága miatt nem részesülhet, sem orvosi segélyt megbetegülés esetén nem kaphat! az első azért, mert az iskolában az egészségtannal nem foglalkoznak, a másodikat azért, mert nincs elég orvos!

Ki gondol mindezeket el? Senki — senki! — azaz, hogy igenis gondol velük valami mégis — az orvosi kar, a tarsadalomnak az a nagyon kicsinybe vett része, mely éppen saját érdekéi ellenére tüzzel-vassal rajta van, hogy ezeken a mizeriakon segítve légyen.

Lehet, hogy vannak sokan, kik az orvosi kar e törekvései fölött a markukba nevetnek azt sugják egymásnak: Ni a jó bolon-

ememet a «bolondságaim»-mal együtt s tán így is kikaczag...

Ah! pedig én rettenetes is tudok lenni, érzem, hogy csak perzeim vannak hátra, érzem a halál lehelletét és mégis felkeltem hogy irasommal fölébresszem nyugvó lelki ismeretét. A mindent vesztő játékos mindenre képes és én ki ifjuságomat vesztettem el, ah én könyörtelen leszek...

Tudja-e, hogy siromból is kísérteni fogom tudja-e, nem engedem nyugtat, pihenésért soha, soha?...

Jobb hogyha velem jön uri éjszakába, úgy legalább mentve lesz a földi gyötrelmetől... jöjjön, jöjjön megtiszításra... megváltásra...

Itt megszakadt a levél; végső összehuzogált sorait nem tudtam kibetűzni. Kinek szava volt az talán sohasem kapja meg, s ha az ifju halálát megtudja is, a szégyenös homlokán az emlékezés aránytelhője vonul át pillanatra, hogy azt is örökre félreüzze, ellegyintse...

S az ifju, kiből néhány óra előtt még lángolt a szenvedély, most ott fekszik kopott ágyán boltan, csendesén.

Etavozott lelke nem hagyott homlokán semmi nyomot, hidg és sima az; hiszen a halottak nem gyűlölnék, hiszen a halottak nincsen szenvedélye.

Kovács Lajos.

dok! hogy vágják maguk] alatt a fát! Hát örüljenek annak, hogy a pizsokban, a szenyben minél több a beteg, hogy a járványok, ragályok akadálytalanul terjedjenek, hiszen az csak neki: jó — hiszen az csak az ő zsebüket tölti meg!

Lehet, hogy sokan így gondolkoznak, de a magyar orvosi karban több a hazafiság, az emberszeretet, semhogy ilyen nézeteket magának valva ravasz mosolylyal nézné a kuszált állapotot, s minden módon ne iparkodnék a valóban elsomorító állapotok sajnálására önérdéke nélkül s hogy a közegészségügy javítását az orvosi kar helyzetének rendbehozásával kívánja kezdeni, azon higgadtan gondolkozó ember csudálkozni nem fog: mert hiszen legyen az orvosok legtöbbje bármilyen idealista is, mégis csak gyomorral bír — mely türesen minden idealizmus mellett is kirog!

A közegészségügy bizottsági tárgyalásánál volt egy passzus, melyet a miniszterelnök válaszában találtunk, s mely e sorok szerény írójának nagy elégtételül szolgál.

A mi iszter ur ugyanis bejelentette, hogy ha közigazgatás államosítása bármely okból elodálhatnék, a közegészségügyet önállóan fogja államosítani!

E sorok írója a lapok hasabjain pár évvel előbb éppen azt ajánlotta a magas kormányának, hogy miután a közigazgatás általános államosítás ad grecos calendas el van odávya, s a jó Istennél más nem ezt az időt, mikor ez bekövetkezni fog: államosítsa a közegészségügyet a többi dolgoktól függetlenül. S a jelen körülmények közt ez lenne a legjobb a legokosabb.

Azonban a miniszterelnök urnak az a kijelentése gummi elasticum — mert attól teszi függővé, hogy ha a közigazgatás államosítást bármely okból nagyon elodázhatnék, csak akkor fogja a közegészségügyet önállóan is államosítani! Hát itt egy meghatározatlan időről van szó, mely jelenthet egy-két, de husz vagy még több esztendő is.

Hát mi alázatosan kérjük a kegyelmes urat, hogy tekintsen el az általános államosítástól, s kezdje meg a közegészségügy államosítását mindjárt — s aztán folytathatja többi.

De sajnos, ezen kijelentések, melyeket a kegyelmes az országos orvos szövetség küldöttjeinek kérésére tett éppen nem biztatók; mert hiszen azokban az van mondva, hogy tanulmányoztatni fognak azon alapelvek, melyek szerint az államosítást eszközölni kívánják.

Ezek a tanulmányozások már régen folynak s még eddigelé nem ismerjük az eredményeket.

A multkoriban szó volt a lapokban egy közegészségügyi miniszteri állás kreálásáról. Hát ne késedelmeskedjenek. Alljon az ügy élére egy valódi szakember, tán éppen Müller Kálmán, akkor — bizonyos, — hogy Magyarország közegészségügye rövid időn olyan lendületet nyer, mint a milyet már regen várun — jobban mint a zsidók a Messiást — de fájdalom, a mellett a közöny mellett, a mely az országgyűlésen ez ügygel szemben mutatkozik, a refrinje továbbra is az maradt: várjatok!

Dr. Szabó János.

Kié a jövő?

A középkorból fennmaradt választó falak, melynek az egyes társadalmi osztályoknak egymástól elválasztották, egy egészségtelenebb áramlat folytán ledőlnek ugyan, de ennek hatását még nem igen érezzük.

Az osztályellenetek nem oly élesek már, mint voltak még csak 20—25 évvel ezelőtt is, de elég élesek arra nézve, hogy a szivélyes érintkezést meggátolják.

Különféle társadalmi osztályok csak a nagyobb szabású jótékony célú mulatságok alatt érintkezzenek bensőbben, de a bensőség még itt is sok kívánni valót hagy fenn.

Különösen az iparos osztály az, mely a többiekkel kínai falak által van elválasztva, az ür még beöltetlen, mely közöttük látog.

E szó, iparos, nem részesül olyan tiszteltetésben, mint másutt, sőt be kell ismernünk azt is, hogy sokan egy bizonyos megvető jelenséget tulajdonítanak neki s ezért van, hogy intelligens szülők csak vásóit, vagy rosszul tápluló gyermekeiket adják iparosoknak. S ha ennek okát kutatjuk, akkor figyelmünket az iparos pályának kezdetére kell fordítanunk.

Az iparos inas a jelenkor páriája, a mit már szanandó külseje is elárul.

A serdülő gyermekeket kivesszük az iskolából éppen akkor, mikor legfogékonyabb lenne a tanulmányok iránt s műhelyekbe adják. Itt gyakran durva, műveletlen segédkezők kerülnek inasveikbe kiállott szennvedéseket az ártatlan gyereken akarják megtorolni s őt szemelik ki csunya tréfáik tárgyául, úgy, hogy a fiu kedélye egészen elvadul s lesz belőle egy vásóit suhaacz, a ki még apróbb tolvajlásoktól sem riad vissza. A gazda maga nagyon csekély gondot fordít inasaira, hanem a segédkezőkre bízta.

Egy 12—13 éves gyermeknek oly terheket kell czipelni, minőt felnőtt ember vállainak is megéreznek.

Enni nem sokat kap — s az a kevés is rossz, — hanem annál több ütlegel s szidást. Rutin káros szokás, hogy a 3—4 évre felvett iparos inast nem adják a műhelybe, hogy ott mesterségét elsajátítsa, hanem a konyhába, hol cseledszolgálatot kell neki végeznie.

Valóban csodálatos, hogy némely iparos mennyire felreérti saját érdekét az által, hogy a tanoncokat csak inaskodása utolsó évében avatja be a mesterségbe s addig csak házi munkát végeztet vele.

Kérdjük tehát, nem nagyobb haszon-e az iparosra nézve, ha három évig van egy inasa, ki mesterségét lehetőleg jól megtanulta, tehát főnökének hasznára válhat s egy segéd helyet pótolhatja, mintha általa egy cselédet takarít meg?

A mostani iparos inasok képviselik a jövő iparos osztályát, s jövőben az iparosok olyanok lesznek, a minőkke őket jelenleg nevelik.

S hogy a jövő iparos-osztálya hivatásának mindenben megfelelhessen, arra csakugyan nagy szükség van, mert egy részt a nagy verseny s a kedvezőtlen üzleti viszonyok, másrészt pedig a folyton terjedő s tért hódító gyáripar az iparosok helyzetét ugyanis egyre nehezebbé teszi.

Ha az iparosok e választófalakat, melyek őket a társadalom többi osztályaitól még mindig elválasztják, ledönteni akarják, akkor arra kell igyekezniök, hogy az ifju nemzedék, kie a jövő, a társadalomban kiváló helyet foglaljon el, de arra intelligenciájánál fogva méltó is legyen.

Meztelenség a művészetben.

— A nagyváradai lex Heintze. —

A nagyváradai lex Heintze! Erről ír egyik budapesti lapunk két cikkben is. Egy ifju festőművész képéről van szó, amely a nagyváradai képzőiskolának volt szánva, de a megnyitást megelőző napon lekasztották a szeg-

ről, mert úgy találták, hogy érzéki a tárgya. A kép Kernstock Károly «Szerelm» című festménye, mely egy emberpárt ábrázol — ruha nélkül.

Ez az inkriminált festmény már Budapesten is ki volt állítva és ruhátlanágán nem botránkozott meg senki, legföllebb tán egy némely hazai Worth, aki jól megtörmált testre szívesen önti rá művészetének remekét.

Laptársunk, a B. N. a nagyváradai lex Heintze ötletéből neki támad dr. Schlauch Lőrincz biborosnak, aki, mint a nagyváradai képzőiskola védnöke, nem nyilatkozott hajlandónak megnyitni addig a kiállítást, míg a Kernstock képét el nem tüntetik. Ez természetesen megtörtént.

Am úgy áll a dolog, hogy a kép eltüntetése nem Schlauch Lőrincz kezébe jutott.

A nagyváradai Szigligeti-Társaság választott bizottsága, mint a «kiállításért egyedül felelős erkölcsi testület» tiltakozott első sorban a kép kiállítását ellen, mert úgy találta, hogy az «tulságosan érzéki». A biboros csak ezután tette meg ismert nyilatkozatát.

A B. N.-nak tehát nincs igaza akkor, amikor nekitámad a művészlelkű, tudós főpapnak. Mert tessék teljes elfogultsággal itélkezni a főmerült crimen lesae dignitatis fölött. A Szigligeti-Társaság választott bizottsága fejtezte ki legfelsőbb tiltakozását a kép kifüggesztése iránt.

Azok az urak, kik e bizottságban benne voltak, úgy látszik, csakugyan megbotránkoztak.

Az indokolásukban olvasom, hogy arra is gondoltak, hogyan vezethetnék az iskolákat a képzőiskolákba, ha ez az arczpirító kép tovább is ott fog lógni.

Nos hát ebben van valami. Azok a bizottságbeli urak, úgy vélem, jó csalapák, derek polgárember, a kik hozzászóznak a művészethez is, ha éppen kell, de különben bajor sört isznak és szeretettel simogaják a gyermekeknek pufók arczocskáját a nehéz hivatalos órák után.

Hogy irodalmi társaság tagjai? Uram Istenem! Hiszen a perditák berkeiben úgy megfér a szegény ember és kiváltságos éppen akkor, ha szegény.

Hisz úgy mondják, a gazdagot tán be sem engedik oda.

Ezek az urak pedig szegények. Szegények pedig azért, mert nem tudják, hogy nem ronthat egy kép az artatlan gyermeklelket, ha még meztelen emberpárt is ábrázol. A Nemzeti Múzeumba egyre másra viszik föl a budapesti iskolás gyermekeiket, de kinek jutna eszébe, hogy lepellel borítsák be a meztelen szoboralakokat? A romlatlan gyermeklelket ez nem ront, aminthogy nemes izlésű és ép érzékű felelős embert sem, ha emberi alakot ábrázol valami kép vagy szobor, ha különben a gondolat és érzés szűzi tisztasága sugárzik le róla.

Hát azok a bizottságbeli urak hibásak első sorban, akik szegények ebben az országban és a distingváló izlésben. És Nagyvárad biboros püspáke mit tehetett volna ezzel a hipokritkasággal szemben? Hiszen ő a lelkipásztor, a lelki erkölcsök őre, a ki nem szólhat ellene annak, ha úgy látja, hogy a polgári gondolkodás gyöngye és a polgári erkölcs túlérzékeny a nuditás iránt. Ha ezek az urak félnek attól, hogy a művészi meztelenség is ronthatott, akkor nekik bizonyára igzzuk van,

mert ők ismerhetik magukat és a hozzátartozóikat.

És lehet, hogy ezeknek az uraknak csakugyan igazuk is van. Ugy lehet, hogy odalent Nagyváradon még nem tud disztingválói a művészi érzék és izlés és ez már baj. Akkor csakugyan ronthat a meztelenség az olyan kedélyen, a mely már nem egészen ártatlan. E vádat ők mondták ki magukra, nem mi! De művészlelkű és nemes izlésű főpapot kár ezért bántani és fejére dörögni a sötétség igazságnélküli vádját.

Jusszaf.

Szerkesztőségünkől.

(a lap barátja.)

»A nevem Stamperli Quidó, és én vagyok a lap barátja.

Mint újságíró általában zsidónak hisznek pedig jelen esetben ez hitvány ráfogás. Igaz, hogy jobb ajánló levél herceg Odeschalky, gróf Tisza Pista, vagy báró Wesselényinek születni, de hát Stamperliknek is kell születni. Én egyszeri zsidó barátommal tartva, büszke vagyok, hogy a Stamperlik törzshez tartozom. Büszke vagyok, mert hát ha nem volnék büszke, az sem változtathatna a dolog állásán.

Általában én igen jó fiu vagyok. Az igaz, hogy allandóan pechem van. Ha jól akarok irni, rendszeren szamárság sül ki belőlem, ha kedveskedni akarok a szerkesztő urnak az válogatott gombaság lesz, szóval pechem van Pechben születtem.

De van egy jó tulajdonságom is, amely aztán teljesen kvalifikál a »lap barátja« díszes, de nyaktörő pályájára nem haragszom ha kidobnak.

Ugy hozzászóltam már hozzá. Gyermekkorom legédesebb emlékei egy pár kirakat-sombhoz fűződnek. Szakszerűen tud testem a centrifugális és centripetális mozgáshoz alkalmazkodni.

Különböznem nem értek semmihez. Azt mondják, hogy gyermekkoromban kitűnően tudtam kuglit alítani.

Ez volt Stamperli Guidó lapunk barátjának bemutatkozása, mely után csendesen helyet foglalt a segédszerkesztő czilinderén.

Egy darabig elmélázva rágtam a körmet. Szóllani akart, de nem tudta mi volna a helyzetéhez legmegfelelőbb. Vágre elkezdte a riportterünk körmet rágni és ki akarta fújni a szedő gyerek orrát.

— Mit csinál Stamperli ur!

— Mulatozom!

— Hat maga azt hiszi, hogy a szedőgyerek orra nyilvános mulató hely? Élénken csalódik.

— Hát aztán mi köze hozzá.

— Micsoda? Stamperli ur kakélereskedik?

— Igen, én kakéler vagyok, én nagyon kakéler vagyok. Volt két erős parbajom, nagyon súlyos feltételekkel.

Ah, ah?! — zuggott végig a szerkesztőségben, s respektáló tekintettel méregettük a felegyenesedett Stamperlit.

— Sőt három volt! Igen három! Két pisztoly és egy kard. Az első pisztolyparbajom a vakok intézetének egyik legtehetségesebb növendékével volt.

Nagyon drukkoltam. A feltételek rémesek voltak. 15 lépés távolság, 55 lépés avancaj hátrafele, előzőleg kötelezve voltam egy fel foghagymát megenni, hogy a vakok intézetének tehetséges tagja tájékozassa magát hollétem felől.

Bátor léptekkel tettük meg a 35 lépés avancert hátrafele és löttünk. Mert tessék jól megjegyezni löttünk pisztolyokkal lödöttünk. Nem találtunk; kibékkültünk, és vak ellenfelemet megpumpoltam 2 koronáig.

Hm! hm!

— A másik parbajom Carverrel volt, avval az indus műlövővel. Szintén 15 lépés

distancz, 35—30 lépés avanteal előre. Lövés-kor nem szabad előre fordulni.

Carver annyira biztos volt, hisz előttem lödözte 600 lépésről az idomított kolbrikat, hogy nem vette igénybe az avanteot. — Én azonban, hogy bebizonyítsam rettenthetlen bátorságomat kiléptem mind a 35 lépést. Éppen 15 lépéssel kerültem a Carver háta mögé. Drukkoltam. Hisz amilyen jó fegyverei vannak a marháknak, hát meglő.

— Meglővi? Hisz háttal állottak.

— Igen, de a hátultöltő fegyverekkel verekedtünk, meg esetleg a golyója körüljárva a földet belém találhatott volna! No nem?

Söt uraim, ez utóbbi feltevésben nem is csalódtam. Akkor persze sebesülés nem történt. De 80 nap múlva kimentem ugyanazon helyre, mert hisz tudják Verne Gyula íróársamtól, hogy a föld körültekergetéshez 80 nap kell, és csakugyan 80 nap múlva 435 méterre haladt el a golyó. Ezt az elterést a föld forgása okozta. Nem csodálatos?

— A szerkesztőség eirémülten bamult Stamperli urra. Kezeink önkénytelenül a székek karfáit markolozták, vagy tintatartókkal játszadoztak. De Stamperli rettenthetlenül folytatta:

A harmadik párbajom kardparhaj volt Kara Ahmeddel. Tizenöt lépés távolságban verekedtünk.

— De azután összerohantak? Kérde riporterünk.

— Dehogyan rohaotunk. Végkimerülésig monlineztünk 15 lépés távolságból egymásfelé, végre végkimerülten rogytunk össze.

— Fogcsikorgatva néztünk össze. Hát aztán honnan vett mindezekre költséget kedves Stamperli? Hisz tudvalevőleg egy arva kopekje sem szokott lenni?

— Hát, hogy honnan vettem? Hát tesszik tudni, kedves szerkesztőség, igen-igen leleményes furcsa módon. Eladni való ruhám természetesen soh se volt, tőke pénzem se ipso, hitelem detto. Fogtam hat magamat kiszedtem a fogaimban lévő aranyblombokat és elzalogosítottam.

— Hab, hab, hab — riadt fel az egész szerkesztőség verben forgó sz-mekkel nyomorult gazember!!!

— Mesés gyorsasággal megconfettiztük Stamperlit egy pár vesezéssel és tintatartóval és 4 méteres ivben repítettük ki a redakcióból.

— De Stamperli típusa a lap barátoknak s ahogy ismerjük, — holnap megint itt lesz.

Kemil.

H I R E K.

* **Személyi hírek.** Tóth Mihály Szeged szab. kir. város főmérnöke és Bokor Géza gazdasági tanácsos a tegnapi gyorsvonattal városunkba érkeztek, hogy az újonnan felépített vágóhidat megtekintsék.

Dr. Varga Gyula a m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója — a tegnapi budapesti gyorsvonattal városunkba érkezett. Az ösmert nevű író és költő ezúttal az 1900. évi népszámlálás ügyében jár, mint hivatalos kiküldött nálunk s ma d. e. Hajdúvármegye székházában tart értekezletet a megyei urakkal, ma d. e. 10 órakor, pedig a kereskedelmi akadémia dísztermében a városi számlalóbiztosokkal, a felülvizsgálókkal és főtisztviselőkkel tartott megbeszélést. Ezen utóbbi gyűlésre közel 200 meghívott bocsátott ki Komlóssy Arthur főjegyző, mint polgármesterhelyettes.

* **Geréby-féle fűszerüzlet lángokban** Az éjjel tíz óra tájban nagy tüzi lármát keltezett a főtér. Mindenfelől emberek futottak s gyakorta hangzott a kiáltás, hogy ég a Geréby utódainak üzlete. A hír való volt. Az üzlet leeresztett rollóinak egyrésze átüzsesedett, a felső kisablaknál a lángnyelvek látszóttak, a füst pedig az ajtók és ablakok

melletti keskeny nyíláson tódult kifelé. Nagy néptömeg gyűlt össze az üzlet előtt s szuronyt szegett rendőrök nyitottak köztük helyet. A telefon értesítés után megérkezett tűzoltóknak. A tűzoltók Publik Ernő helyettes főparancsnok vezetése alatt behatoltak az üzletbe s rövid idő alatt elfojtották a tüzet. Hogy keltezett a tűz, majd a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Azt hiszik, hogy az egér motoszkált a gyufadozók halmaza között s így támadt a tűz, amely eddig még alig kiszámítható károkat okozott. A foszfor fojtó füst fellege bejárta a drága árucikkeket és gyertyák halmaza olvadt össze. Egy Papp Károly nevű tűzoltó meg is sérült. Amint az égő üzletben az oltásnál buzgókodott a plafonról egy darab vakolat leomlott s bal halántékán sértette meg. A sérült tűzoltó sebeit a közeli Mihalovits féle gyógyszerárban dr. Derekassy kötözte be. A Geréby Fülöp féle üzletet csak nemrég vette át Biró József és társai, akik azt nagy költséggel újonnan átalakították s rendezték be.

* **A braganzai herceg váltói.** Tegnapi lapunkban részletesen ismertettük a braganzai herceg esetét. Most következőket írja budapesti levelezőnk. Bérczi kapitány tegnap Lukácsot és Varghát maga elé idézte és hosszu, az éjszakáig benyúló kihallgatáson vallatta őket. A kihallgatás folyamata alatt megjelent a rendőrségen Dr. Hartmann Sándor ügyvéd és kliensének vallatása ellen tiltakozott, mert a törvényszere eljárás az lett volna, hogy a herceg a váltótörvényszéknek adta volna be kifogásait a végzés ellen. Bérczi különben sem volt abban a helyzetben, hogy a váltó valódisága felől meggyőződhesse, mert nem látta az eredetét. Ilyen értelemben járt közbe Lukács érdekében dr. Vaisz Sándor ügyvéd is.

Bérczi kapitány este 8 órakor aztán el is bocsátotta a két vádlottat. Vargha Antal egy tekintélyes dzsentri család sarja.

Az ügy mai stádiumában oda fejlődött, hogy a két vádlott váltóhamisítás vádjára alaptalan. Igaz ugyan, hogy a váltón 40 000 van, — de tekintve azt, hogy a váltó-banketta német és így a »vier«-ből igen könnyű szerrel alakítható a »vierzig«, azután meg az, hogy Lukács (Lefkovic) Mátyás olyan előéletű, hogy egy erkölcsi bizonyítvány kiadását kénytelen volt a rendőrség tőle megtagadni, mert csalás, sikkasztás, uszóra, közvetítés, zsarolás büntette miatt már igen sokszor volt vad alatt és becsukva, a váltóhamisítás mintegy bebizonyítottnak látszik. Különben ez már egy régi csalóbanda! Ők maguk létezik viselt dolgaikat az újságba, hogy ezáltal a hitelező nevét meghurcolják és erkölcsi pressiót gyakoroljanak rá.

A két család még most is le van tartóztatva, valószínűleg még ma átkísérik őket az ügyészséghez. Az ez ügyben folyamatba teti rendőri nyomozás során Lukács (Lefkovic) az ügy előadója, Bérczi kapitánynál kihallgatáson jelentkezett és ott jegyzőkönyvi felhatalmazást adott ügyvédjének, dr. Hartmann Sándornak, hogy fővetelése kiegyenlítéséül a braganzai hercegtől 4000 koronát fogadjon el és annak fejében lemond a 40.000 korona igényléséről és a hercegnek különben rendőrileg lefoglalt 40.000 koronás váltót kiadatni kívánja. A herceg képviselője ebbe bele is nyugodott. A rendőrség azonban miután a váltóhamisítás hivatalból üldözendő, az eljárást — Lukács és társa ellen folytatja.

Érdekes ebben a dologban az, hogy a hivatalos iratokban dr. Hartmann mint Lukács ügyvédje szerepel, holott a Vargha ügyvédje. Eleinte tévedésnek látszott a dolog, de az utánjárás azt igazolta, hogy Hartmann magát, mikor a braganzai hercegnél megjelent, Lukács ügyvédjének adta ki.

* **Ferencz Ferdinánd horvátországi bérlő.** Ferencz Ferdinánd trónörökös kibérelte a vinkovcei vagyos közösségnek 60000 hold területét vadászati célokra. A kiterjedt vadász-terület kormányzását Bombelles Márk grófra bízta a trónörökös.

A terület kibérlésének első célja az volt, hogy azon a vidéken szarvas-allományt létesítsenek, mert utóbbi időben azon a vidéken a szarvasok nagy számban mutatkoztak.

A főherceg különben szombaton reggel Zimony felől kiindul hajóval Pancsovára érkezett és nyomban a Nadaly-féle vadászterületre hajtatott. Az első napi vadászat szép eredménnyel végződött, de a közbejött kedvezőtlen időjárás miatt a vadászatot január első napjára kellett halasztani. A főherceg tegnap délután két órakor már el is utazott Pancsováról.

* **Harnoncourt gróf bálja.** Mult héten jeleztük, hogy Ferencz József braganzai herceg Écskán tartózkodik. Ez alkalommal — mint tudósítónk írja — főúri vendégei tiszteletére Harnoncourt Félix gróf kastélyában fényes estélyt adott. Az estélyen, melyen mindvégig kitűnő hangulat uralkodott, következő vendégek jelentek meg: Ferencz József braganzai herceg, Metternich herceg és testvére Titi hercegnő, Khevenhüller-Metsch gróf, Hardegg grófné és leánya, Rónay Jenő főispán és neje, Dellimanics dr. alispán és neje és sógorai, Szladovics Angéla és Melánia kisasszonyok, Papp Géza országgyűlési képviselő Ilona hugával, Felitzsch Berthold báró és neje, Kemény Etel baronessze, Winkler jószágigazgató, Kögi Béla r. k. és Theodorovits Szvetozar g. k. lelkész, Pick bécsi festőművész és Wahrmann Ernő urak. Nagy élvezettel hallgatta a társaság a braganzai herceg művészi zongorajátékát, különösen az általa remekül előadott magyar nótákat. A vendégek a Milán bandájának kitűnő zenéje mellett a reggeli órákig maradtak együtt.

* **A szarvasi választás.** Tegnapi szarvasi képviselő választás a főrendiház elnökevé kinevezett gróf Csáky Albin helyébe.

Két jelölt volt, a függetlenségi és 48-as párti Draskóczy László és a kormányparti gróf Bolza Géza. A mint tudósítónk taviratolja, a választásra mind a két részről számos képviselő érkezett le Szarvasra; a függetlenségi part részéről: Endrey Gyula, Török Mihály, Papp Elek, Fay István, Kubik Béla, Tóth János, Pichler Győző, a kormánypart részéről: Kristóffy József, Purgly Sándor, Ivánka O-zkar, Lázár Árpád.

Tegnapelőtt este mind a két részről nagy bankett volt óriási részvét mellett, a választás iránt eddig sohasem tapasztalt érdeklődés mutatkozott.

A küzdelem heves volt, de a rend sehol sem zavartatott meg. A rendre egy szakasz csendőrvényelt, mely Gyuláról érkezett egy hadnagy vezetése alatt.

A szavazás két küldöttség előtt történt, az egyiknek elnöke dr. Lengyel Sándor, itt a bizalmi férfiak a kormánypart részéről Lriszoffy és Tepliczky, a függetlenségi részéről Kubik és dr. Reismann.

A másik elnöke dr. Szemző Gyula, itt a bizalmi férfiak a kormánypart részéről Pargly és Csicseli Pal, a függetlenségi part részéről Tóth János és Veles Tamás. A kormánypart tanyája az »Árpád«-ban volt a függetlenségi párté a távol eső »Központi«-ban.

A szavazók tizesével mentek és ötösével szavaztak. — Az eredményt előre lehetett tudni.

A szavazás menete a következőleg volt:

10 órakor :	Draskóczy 70,	Bolza 70.
11 órakor :	Draskóczy 180,	Bolza 180.
1 órakor :	Draskóczy 365	Bolza 398.
	Szarvas, d. u. 2 óra 10 perc.	
2 órakor :	Bolza 483.	Draskóczy 435.

A küzdelem heves.

Szarvas, d. u. 2 óra 30 perc.

Negyedhárom órakor : Zárórát kitűzték.

Bolza 537.
Draskóczy 435.

Bolzat tehát 624 szavazattal 513 ellen Szarvas város országgyűlési képviselőjévé választották. Lengyel elnök azonnal átadta neki a mandátumot.

* **Dr. Adorján Ármin** ügyvéd, a nagyváradai és biharmegyei kiskereskedők társulatának titkára, a »Kiskereskedők Lapja« felelős szerkesztője könyvet ad ki, melyre a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki:

Előfizetési felhívás »A kiskereskedők köréről« című könyvre. A kiskereskedők köréről, akiket rövid idővel ezelőtt még nem is ismertek, könyvet szándékozom kiadni. Célom e művel első sorban magukat a kiskereskedőket felrázni közönyükből; azután felhívni a kormány, az országgyűlés, a hatóságok és a társadalom figyelmét és támogatását a kiskereskedők nehéz és küzdelmes helyzetére, megjelölve egyúttal az orvoslás módjait is. Azt hiszem, hogy Magyarország 70 ezer kiskereskedője érdeklődéssel fogadja szerény műveimet, mely e téren, az utóbbi nehézségei mellett is, sikert és a mi fő, eredményt óhajt elérni. Kérem a kiskereskedőket és társulatokat e mű pártolására és minél szélesebb körben leendő terjesztésére. A könyv ára egy korona és karácsonyra fog megjelenni. Tíz előfizető után egy tíz példánnyal szolgállok. Az előfizetési íveket és pénzeket kérem czímzomra legkésőbb f. év november 20-ig beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok számára névze tájékozva leszek. Nagyvárad, 1900. október hó. Dr. Adorján Ármin, ügyvéd, a nagyváradai és biharmegyei kiskereskedők társulatának titkára, a »Kiskereskedők Lapja« felelős szerkesztője.

* **A nap szenyációja.** Egyik helybéli laptársunk a következő első hirt közli:

A debreceni boszorkányok. című új regényünk közlését lapunk holnapi számában kezdjük (1)

* **Az álarczos rablók nyomában.** — A csendőrség nagy apparátussal nyomoz a múlt héten a Steier tanyába betört álarczos rablós után. Ugy látszik a nyomozásnak meglesz az eredménye, a mennyiben most 3 hirhadt betörtöt sikerült elfogni Sóvágó János Nyíri Márton és Montlika Raymond boszorkányi lakosokat. Erős a gyanu, hogy ezek kísérelték meg a fentemlített rablótámadást, miért is mindhármukat vizsgálati fogságba helyezték.

* **A párbajképtelen.** Becsületbírósi döntés provokáltott egy háziur párbajképességének ügyében, a kinek két hazában is is laknak rendőri felügyelet alatt levő hölgyek a kik egyenesen a háziur megbízotjának fizetik a lakbért. A becsületbírósi ma ült össze és döntött a kérdéses ügyben. Elnökölt R. országgyűlést képviselő, tagjai voltak: D. E. kapitány, B. K. nagybirtokos, P. S. ügyvéd és O. P. megyei tisztviselő. A bíróság többeket kihalgatván, különösen azon okból, hogy a háziur aránytalanul magas lakbért fogad el az említett leányoktól, tehát foglalkozásukból hasznot húz, kedvetlenül döntött ügyében. Ugy értesülünk, hogy az ellenfele által tettleg is bántalmazott kihívó fél most törvényes uton keres elégtételt.

* **Petőfi-émlék a Pilvax kávéházban.** A Koronaherczeg-utca egyik régi egyemeletes házban van a régi Pilvax kávéház amely 1848-ban Szabadságszarnok néven volt ismeretes. A történelmi nevezetességű helyiséget, ahol az akkori Közvélemény asztalánál készült a híres 12 pont, ahol először szavaltta Petőfi a Talpra magyar-t, most díszes emléktáblával jelölte meg a főváros polgársága. Az emléktáblát tegnap délután leplezték le nagy közönség jelenlétében. A kávéház helyiségébe a közönségnek csak kisebb része fert be, a nagy tömeg kint az utcán tolongott s onnan volt lelkes tanuja a hazafias ünnepnek. Klein Pál elnök megayıtó szavaira a kávéház bejárata fölött elhelyezett fekete

márványtábláról lebulott a lepel és rajta aranybetűkkel a következő sorok olvashatók:

»Ez a kávéház volt 1648-ban a Szabadságszarnok.

Itt gyűltek össze a szabadságért lelkesedő ifjak.

Itt szavaltta Petőfi Sándor legelőször a Talpra Magyar-t.

A Ganz-gyár dalköre rázendített a »Magyar Gólgótha« című énekekre, ezután Jókai Mór lépett az emelvényre és lelkes éljenzések közt emlékezett vissza a 48-as időkre, midőn e falak között harmadmagával, Petőfi Sándorral és Vasváry Pallal először hirdették világa a szabadszarnokot.

Következett Lakatos Miklós országgyűlési képviselő beszéde, azután Taksonyi József szavalt a Pilvax című költeményét. — Aztán Degré szólt, az egyetemi ifjuság nevében, Barnád Ágoston pedig elszavalt a Talpra magyar-t. Végül Krivacsy József 48-as honvédezzredes tartott tüzetes beszédet, azután a Szózat hangjai mellett elszóltak az ünnep résztvevői.

* **Krüger felesége beteg.** A londoni Standard fokvárosi táviratot kapott, mely elmondja, hogy Krüger felesége Pretóriában veszályosan megbetegedett.

* **A magyar Brehm** már az eddig kiadott két füzettel is érdeklődést keltett s ezt az érdeklődést bizonyonyal fokozni fogja a most megjelent harmadik füzet is. Azok a részletek, a melyek a majmoknak az emberekkel szemben való viselkedését tárgyalja, feltétlenül mindenkit megkapnak és miután a műben az ilyen részek túlyomóan nagy számuak, hát általános érdeklődésre tarthatnak számot. »Az állatok világából« minden héten egy füzet kerül a könyvpiacra s e füzetek ára 80—80 fillér. A kiadóczég az első füzeteket ingyen és bérmentve megküldi mindazoknak, a kik egy levelezőlapon óhajukát kifejezik. Az állatok világának kiadóhivatala Budapest vaczi körút 78. szám alatt van.

* **Beóthy Algernon temetése** szombaton délután három órakor volt Felcsuthon. Az esős idő daczara az elhunytat igen sok barátja ment a temetésre, miután Bicskőről Felcsuthra már össze kötetés nincs a kormány a képviselőknek Bicskőről külön vonat bocsátott rendelkezésükre, — Budapestről indultak:

Beóthy László főispán, Szunyogh Peter alispán, egy tiztagu belényesi küldöttség a Thury Ignacz körjegyző vezetése alatt, a képviselők közül Vöröss László, Gajary Ödön, Daniel Gabor, Arányi Miska, Kőszeghy Sándor, Fassie Tódor, Serban Miklós.

A reformatus pap imája után Dániel Gábor, a képviselőház alelnöke képviselőtársai és barátai nevében megható beszédet mondott melyben kiemelte az elhunyt kedélye mélységet barátai iránt tanúsított ragaszkodását, és családja iránti veghe ellen szeretetét.

* **A néppárt kudarcza.** A néppárt néhány vezető embere tudvalevően köruton van Erdélyben, hogy a székely vidékeken népgyűléseken propagálja a párt elveit. Tegnapon vasárnap akartak gyűlést tartani, de a népmint a Pol. Ert. jelenti, leburrogta s nem hagyta szóhoz jutni a szónokokat, akik így kenytelek voltak lemondani a gyűlés megtartásáról. Hasonlóan jartak Csis-Szent-Györgyön és Csik Menaságon is, ebbe az utóbbi faluba a nép be se eresztette őket.

* **A király Budapestén.** Ő felsége tegnap reggel 6 óra 5 perczkor a keleti pályaudvaron megszokott kíséretével Gödöllőről a fővárosba érkezett, s a királyi palotába hajtattott. Ő felsége nyomban visszavonult lakosztályába, s államügyek elintézésével foglalkozott. Delelőtt általános kihallgatás volt, délután 5 órakor pedig udvari ebéd. A király ma délutánig marad a fővárosban, s visszatér Gödöllőre, ahonnan csütörtökön reggel utazik vissza Budapestre.

* **Köszönetnyilvánítás.** Azok a jólelkű emberek, kik edes atyám örökeletű boldogságra elalvása óta lelkünk fájdalomra a vigasztalás balzsamát megnyugtatta és részvétteljes szeretettel csepegtették, fogadjak itt nyilvánított köszönetemet. Konyaron, 1900. nov. 5. Kovács Kálmán, a »Debr. Hirlap« befmunkatársa,

* **Ellopott csizmák.** Leicher Mihály földesi lakos szatocs és csizmadia 45 pár csizmát hozott tegnap a csizmadiaszobába; ebből két pár eltűnt. A rendőrség Pollacsek Lajost, Szatai Istvánt, Babóán Istvánt letartóztatta s kutatja, hogy a négy közül ki a tettes.

* **Egy megbízható idősebb nő** mint felirónót alkalmaz Markus Jenő, Dreher sör-csarnok.

Színház.

»A kurucz fufang« nótáinak s mókáinak meghallgatására szép számú közönség gyűlt össze tegnap este. A darab sok és szerencsés rövidítésen ment keresztül, s ennek tulajdonítható, hogy daczara a nagyon gyenge szereposztásnak, meglehetősen sikert aratott!

Ebben a szereposztásban némileg a véletlen a bűnös, s ezzel nem lehet perbe szállni; de a főhiba még sem ennek a számlájára írható. A társulat hézagossága előbb-utóbb minden takargatás mellett is kiüti s megboszulja magát.

Nézzük a tavalyival szemben a szerepváltozásokat:

Ózv. Becskyné Csizgaházy Etel helyett Breznay Anna, Ilona . . . Perényi Margit helyett Bódi Ela, Senki Tamás diák Rubos Árpád helyett Pataki Béla, Tetényi Gabor Komjáthy János helyett Odry Árpád, Katicza Szabó Irma helyett Bardos Irma, Futó kurucz Környei Béla helyett Bay László.

A változás sehol sem ütött ki a darab előnyére, sőt néhol nagyon is nagy hátrányára. Bódi szépen énekelt, de játéka kezdetleges volt; Odry elejtette szerepét; Breznay talán soha nem játszott oly rosszul, mint tegnap, beszédeben mintha Prielle Kornélia »Nagymamáját« utánozta volna szerencsétlenül; arczfestése kriukán alól állt. Bardos Irma kis mondókájába majdnem beerekedett, pedig a sugó után a karzaton levők is hiba nélkül emondhattak volna. Pataki a különben sem neki való szerepe, melybe Rubos annyira kedélyt öntött s vala mit csinált belőle, fáradtan lerazta magáról. Bay annyit adott, a mennyit várni lehetett tőle — jól énekelt. A mi feladatánk mindezek konstataciója. A segítség Komjáthytól, a színügyi bizottságtól s — a közönségtől várható.

Kitűnők voltak: Kállay Lujza, Kiss Irén, Komjáthyiné, Szathmáry, Sziklay ragyogtatta azon istenadta fényes tehetségét, de nem volt ugy elemében, mint tavaly.

—a—a.

* **Takácsok.** Gerhardt Hauptman, a nagy német írónak szenzatis darabjára, a Takácsok a nagy buzgalommal készül a színárulat. A darabot maga Komjáthy János rendezi s részt vesz benne jóformán az egész színtársulat, s k'állításához szükséges díszletek már nagyrészt elkészültek Gyöngyösy Viktor festő műrméből. s így az előadásnak mi sem áll utjában.

Lapunk szombati számában megemlékezünk arról a tüntetésről, melyet Kállay Lujza tulbuzgó tisztelői a »Balek« penteki előadásán csináltak. E cikk folytán lapunk f. szerkesztőjénél és a cikk írójánál megjelent a debreczeni keréskedő ifjuság egy pár igen tisztelt tagja s előre bocsátva, hogy az ő tüntetésük senki ellen nem irányult s csak a Kállay Lujza művészetének elismeréséül volt szánva, magyarázatot kértek a tulzásba

vitt tüntetés réndkívül éles megrovása miatt. Mi a legszívesebben helyt adunk úgy é magyarázatnak, mint annak a kijelentésünknek, hogy e megrovás kizárólag a tüntetés izléstelenül túlzott voltár vonatkozott s egyéneket sem becsületükben, sem teljes tisztelgésre méltó polgári foglalkozásukban sérteni nem kívánt; a magukat sertve érzett urak ne tegyék máskor a színházi közönség türelmet és jó izlését ily demonstratiók rendezésével próbára s akkor biznyára lapunkban sem szólal meg a megbotrankozás olyan kétségtelesen erős hangja, mint a szombati volt; melynek bántó éle azonban az adott és kapott felvilágosítások folytán most már teljesen eltompult.

A szerkesztő.

CSARNOK.

Égető Rézi.

— Regény —

Kürz Alice német eredetjé után.

K. Paál István.

Folytatás.

Ugy tetszett mintha a lány arczat valami érzés rángatta volna meg; de ez hamar eltűnt.

— Atyádnak engedelmes, alázatos fia voltál, takaros gazdag nőt, arról hazat és teljes gazdaságot kaptál, hát mindez nem elegendett ki? — kérde keserűen.

— Nyíltan megmondom neked Rézi, hogy gyenge és gyáva voltam.

Mikor a biztosítási összegnek fele részét részre elhoztam, azt mondá a lelkész ur: »Egy valódi férfinak helyt kell állnia cselekedetéért; de tudod mind emberek vagyunk s így tevéhetünk és hibázhatunk. Rézi légy irgalmas és bocsáss meg nekem, megmondtem atyádnak hova megyek és hogy nélkülöd élni nem akarok, gyer velem, légy feleségem!

Rézi ismét nyersen felkaczagott, szemében el nem titkolható tűz égett.

— Talán elfelejtetted, hogy »Égető Rézi« a nevem, nem csak hogy így hívják, de tömlőczben is ültem, mert házatad felgyújtottam, és csak azért mentettek fel, mert nem tudják ram bizonyítani? . . .

Toni könyörgő pillantást irányza rá.

— Nem hiszem Rézi, hogy te tetted volna, nem tudom hinni kiálta melegen, Latod, a jó isten busásan visszaadta mindazt, a mit az egész által vesztettem; gazdag vagyok és van tekintélyem a faluban s épen azért akarom jóvá tenni az oly mélyen megáant mulasztásomat. Felelemlek és becsülni foglak mint nőmet. Felelem . . . nagyra fog tartani és bec ülni a faluban mindenki, bárha csekély és megvetett személy voltál és . . . bárha Monika haszonlesése vagyonodtól megfosztott. Oh Rézi! bocsáss meg neki és bocsáss meg nekem is s engedd, hogy új életet kezdhesünk.

A mint így könyörögve beszél, Rézi fejét lecsüggeszti, de mikor felegyenesedik látja, hogy sáppadt arczat könnyei előntöttek, úgy tetszik mintha szólni akarna, de nem jön szó ajkára.

Toni magához akartá ölelni.

— Ne szólj, ne szólj most semmit — könyörge Toni. Isten áldása legyen veled minden dicsősége, ha szivedet meglágyította.

Rézi gyorsan kiszakítá magát s úgy razta fejét, hogy könnyei ruhájára pörögtek. Arczat kezével gyorsan letörlé s határozottan mondá:

— Menj haza nélkülem Toni — nem lehet — nőd sohasem lehetek. Nem! . . . ne szakíts felbe. Latod, ha a hegyi patak a völgyben felduzzad s a hidat elszakítja és az emberek a régi töredezett gerendákból új hidat építenek, ez sokáig nem tarthat. Épen úgy nem lehet jó, ha mi ketten újból összejövünk, mert kettőnk között a hid elszakadt.

— Rézi, Rézi! Nekem az alapmég ép, bizzál bennem Rézi!

Rézi nem hallgatott ellenvetéseire, hanem folytató:

— A mit ellenem vétettél azt . . . azt megbocsátom neked Toni. Mióta itt vagyok a főtisztelendő urnál ezt meg kíséreltem. Ha ő behatóan nyajasan szól, megnyer minden szívet és nem tud senki ellen állni. Sok mindent tudtam és sokat felejtettem itt. Ne gondold azt se, hogy hajlamaimat valaki bírná, de nőddé lenni nem tudok, nem szabvd.

— Van még egyéb szód is Rézi?

Rézi félre fordítá fejét — arca merev lett.

— És ha lenne más okom, ha nem lenne érdemes oldólad mellett helyet foglalni, ha te talán jobbnak vélsz, mint a milyen valójában vagyok, ha én ekkor . . .

— A megváltó szent isten nevere kérélek Rézi, ne beszélj tovább, egy iszonyu sejtelmem támad, hogy miért nem akarsz az enyem lenni . . .

Rézi mintegy kérdőleg teszt kezét Toni karjára. »Ezért ne kérdezz tovább, ha a szerelemnek csak egy szikrája van még lelkedben, akkor hagyj itt. Az emberek felmentettek a vétkesség alól. Isten látja a szívüket, előtte bankódóm töredelmesen minden nap, minden orában.

— Ily messze üzhet a gyűlölet? nem hihetem.

— Hidd el Toni, én egy rossz néember voltam, azért menj, menj! . . . Vasárnap a mise alatt imádkoztal érettem, akkor én is rád fogok gondolni . . . addig Isten veled Toni. Menj ne kövess, az mindkettőnkre szemtelenséget hozna. Csak érettem Toni! menj!

Mintegy láthatatlan hatalomtól lesujtva rejti Toni fejét az asztalra támasztott kezei közé. Egy görcsös zokogás megborzvngatta testét. Mikor fejét ismét felemelte, majdnem sötét volt es a hely, melyen Rézi állott üres. Felette a diófa levelei susogtak és a sűrű galyakon at a halvány csillagok fenylettek.

Vannak időszakok az ember életében, melyekről azt hisszük, hogy azokat tul nem éljük, melyek csak sötét, keserű napokat hoznak. Toni is ekkép gondolkozott, midőn egyedüien egyedül, bolyongásaiból a Seltai völgyből visszatért. Szorgalmasan dolgozott, atyai jóssággal játszadozott izmosan fejlődő kis fiával: de bárha Monikával való hazasága után nagyon csendes, kedélytelen komoly emberré vált, még is fájdalomdult arczabol es sötét szeméből oly kimondhatatlan borultság tükröződék vissza, miszerint a lakosok sehogysen bírták b-latni, hogy miért emesztí magát neje halála miatt oly annyira, annál inkább, mert azóta már szép idő telt el.

Csak a keresztuti gazda tudta, hogy nem a Monika elvesztése okozza Toni ezen állapotát; de ez nem árult el semmit. Miután Rézinél tett látogatásából, melytől őt atyja örömmel vissza tartotta volna, hazament, a kettőjük közötti állapotban sok változás történt; mert bárha Toni és atyja iránti tisztelget és engedelmeséget szem elől sem téveztette, — mindazonáltal mégis sokat félre tett engedelkenységéből. Nagyobb önállósággal kezdett cselekedni és önkéntelenül is több tekintélyt és bizalmat tudott atyjától kiérdemelni, még abkor is, ha atyja akarata ellenére valamire vállalkozott. Ritkán fordult elé köztük valamely vitatkozás, csak mikor Toni atyjának tudtul adta, hogy Rézit felkeresi es a vele szemben elkövetett igazságtalanságot jóvá teszi, zugolódt az öreg.

De Toni nem riadt vissza, és talán mert a keresztuti gazda belátta, hogy az atyja iránti feltétlen engedelmisség, mily kevésszer szerencsét hozott a fiának, vagy talán mert a fiu nyugodt határozottsága imponált neki. Végteér is Toni még sem atyai áldás nélkül ment a deltaini völgybe — bárha abban nem minded duzzogás nélkül réztesült. Természetes tehát, hogy az öreg Obermayer nem volt elégedetlen fiának egyedül való yiszatérézo miatt.

— Nem kellek neki, bizalmatlan irányomban, mivel egyszer rá szedtem, — viszonzá Tóni edes hangon atyja kérdésére.

— Hm, hm! jegyzé meg ez öreg, ne jöjj kísértetbe s igyekezz elfelejteni azt a lányt. Gondolom is, hogy gyűlöletese nem fog fellagyni, még akkor sem, ha valaki nyolcz napon at minden éjfékor, ott tul azon a merdek csuszmlós hegyoldalra, érette fel is mászna.

Szívében még is nyüzsgött valami mert még egyszer magát legyözve fiat minden gazdagságával együtt. Mindig, mikor Toninak fájdalomtól dult arczat látta, egyet káromkodott. Bosszus lett, még András a kis unokája sem bírta felvidítani s így a szükség felettinél gyakrabban látogatott el a koronára. Toni törekedett őt ettől összetartani; de ebben az öreg nem ismert trefat, miért Toninak vallgatnia kellett.

»A kit az isten meg akar verni, azt vaksággal verí meg.«

Ezen példabeszéd rá illett a keresztuti gazdára, olyan volt, mintha valami goncsz költözött volna szeméibe s egészséges érzékeibe s így napról-napra ingerlekenyebb lett. Czivakodással kezdett, miért azégen beperelték. Ezenfelül a perlekedés iránti régi kedve is felébredt, majd itt, majd ott keveredett tusakodásba.

Alig egy év alatt két perét vesztette el, melyek nem csekély költségbe kerültek. — Ezután valami úzerkedési viszketeg fogta el. A nagyvilágban már oly régóta uralkodó nyereszkedési vagy házának fuvalma helységről helységré üzte.

Ipar valalata papirokat keresett megvetelre, lázas fevültséggel gondolt a nagy nyereségre, s elvesztette minden vagyonát. Hasztalan volt Toninak minden kérése es figyelmeztetése. Egy ideig péazzal kiségitette; de mivel a szerencsétlenség nem szokott egyedül jární, neki is a rossz aratás olyan kárt tett, minőt atyjának a papirokkal való úzerkedés.

Rézitől való visszajövelele őté üldözte a szerencsétlenség. Kis fia hagymázba esett, azt ápolta. Ez meg is gyógyult, de maga esett a betegagyba.

Két év telt el azóta, hogy a diófa alatt jobbát a kibékítésre Rézinek nyújtotta. Akkor gazdeg, tekintélyes erős férfi volt, most lesovankodott, nyomorult testében a láz lészkelte be magát. A ház, mely még fekhelyét engedett — a hitelezőké. Egy öreg szolgáló, ki régóta lakik a majorban, eddig hű maradt és ápolta, de most az is elhagyta.

Szomoruan ül az öreg keresztuti gazda fia ágyánál. Estve volt, egy viharos tavaszi est. A szél a ház körül zug, egész erővel törve at a hegyszakadéko on, hol az erdők óriásai nyomása alatt nyögve hajolnak meg.

Toni szeméit kimeresztve, folyton az ajtó felé néz, mely a szél erejétől ide oda rázkodik!

— Ott ki — Ott ki megyek! — kiáltja és megkísérti felemelkedni. A keresztuti gazda visszanyomja. Az imádság rég kihalt szíveből — bárha ajkai némelykor valami imádsághoz hasonlót rebegtek. Most fia életéért forrón imádkozik, most erzi igazán, hogy mennyire szereti.

A beteg — szemeit még mindig az ajtóra irányítja, mely egyszerre hirtelen felnyílik és azon csendesen egy nő lép be. A sugár alakot meleg keeod takarja, karján egy két föles kosár függ.

Komoly sötétkék szeméi kivillannak a kalap alul, ho-szu világos aranyörös hajfürtjei vállára omolnak.

— Rézi! kiált a keresztuti gazda.

— Rézi! ismétlé a beteg gépiesen és öntudatlanul hanyatlik vissza párnai közzé. Rézi kezét nyújtja az elnémult öregnek, miközben leirhatatlan kifejezéssel fordulva Toni felé — azután kendőjét és kalapját letéve az ágyhoz lép.

— Mezeengedi Obermayer, hogy itt maradjak és Touit apoljam?

— Vege köv. —

M. á. vasutak menetrendje
1900. okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12 —	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmárig	reg.	5 22
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	reg.	5 28
	reg.	5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u.
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-tól	d. u.
	vásártérről	d. u.
	m. áll. v.-tól	d. e.
	vásártérről	d. e.
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 03

Budapestre érkeznek:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	9 15
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással)		

Debreczenbe érkeznek:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 41
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 51
" " " " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
(gyorsv.)	este	8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12 07	
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
	vásártérre	reg.
	máv.-hoz	reg.
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre	este
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este
	vásártérre	d. u.
	máv.-hoz	d. u.
F.-Abony felől vartérre	d. u.	5 36
m. á. v.-hoz	d. u.	5 45
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérre	reg.	7 50
" " " " " " " "	máv.-hoz	reg.
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " "	d. u.	3 31

Nyílt-tér.

A legjobb és legerészebb
üditó-ital,
amely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognakkal vagy nörényi szörpökkel vegyítve kitűnő isüvegyüléket ad.

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
Szerencsés
SZANKU-KUTY

Adja a szomjat, hűst és felfriszt egyaránt. A legjobb szer a gyári hősegétkészítés ellen.

Dr. J. G. POPP-féle teljesen savmentes, a leg-
ANATHERIN egészségesebb szájvíz a vi-
lágban, az összes fog és száj
fájdalmak valamint a fog-
cs. és kir. udvari fogor-
vos **Wien, 13/6.** Csak ak-
kor valódi, ha a két cim-
kénk, francia
arany nyomás-
ban czégem
látható.

1 üveg 1.40, 1. —, —.50 frt
Anatherin fogpaszta üveg-
ben 70 kr csomagban 35
kr. Fogtömitő 1 frt.
Gyökérszappan 30 kr.

Kapható Debreczenben **Tóth Béla** és **Mi-
halovits István** gyógyszerárában, továbbá
a legtöbb gyógyszerárában és illatszerkeres-
kedésben. (1.)

Zeneművekről

ZONGORA

Harmonium

HEGEDÜ

Cello

CZITERA

Kamarazene

ZENEKAR

Gítár

DALOS

Humorisztikus

ÉNEKKAR

Kettős és Hármás

TANULMÁNYMUNKÁKRÓL

stb. bérmentve és
ingyen

küldök katalogust

OTTO MAASS

zeneművek kiadása

WIEN IV/2. Mariabilderstrasse 91.

Hirdetéseket

a
bécsi lapokba

valamint az összes bel és
külföldi lapokba a legolcsób-
ban eszközöl

RUDOLF MOSSE

hirdetési irodája

WIEN

I. Bez. Seilerstätte 2.

A péterfia-u. régi 853 sz. ház-
nál egy

pincze helyiség

raktárnak vagy lakásnak bérbe
kiadó.

Értkezhetni: **Dr. Kovács**
József ügyvédnél Debrecen,
József-kir. Herczeg-u. 6. sz. a.

A debreczeni
6248. 6425. 6654. sz.
tjkvekben foglalt

vénkerti
SZŐLLŐ-FÖLDEK
eladók.

Értekezhetni: **Dr. Kovács**
József ügyvédnél Debrecen,
József kir. Herczeg-u. 6. sz. a.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A leg-
kisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett
minden szó 4 fillér.

Jól jövedelmező ház

497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel el-
költözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Templomülés a debreczeni Deak-
Ferenéz-utcai izr.
templomban középhajó 3-ik pad, 1. sz. sarok
üles örök aron eladó. — Értekezhetni a kiadó-
hivatalban.

Feltűnő olcsó vetőgépek

kaphatók: Schlick-féle 15 soros 130 frt. —
Umrath-féle 17 soros, 100 frt. Schutlevorth-fé-
le 13 soros, 80 frt **részletfizetésre.** Egy 21
s ros Zala Drill 230 frt. Gépek megtekinthe-
tők Piac-u. 26. Nagytözsde udvarán.

Prelovsky András férfi

Debreczen, Kossuth-u. Van szerencsém tudatni,
hogy az őszi és téli idényre bevásárolt gyap-
juszövet ujdonságaim megérkeztek. Hazafia
kötelességem tudatában bevásárlásomnál a
legnyobbb súlyt a hazai gyártmányokra fek-
tettem ugyan, de mind a mellett az eddig is
keresett angol készítményekből is nagyválasztéku
készlet felett rendelkezem. Elvtem a régi, vagyis
a legjobb anyagból csinos szabásu öltözéket
olcsó árban szolgálói.

Egy lakás Csokonai utca 9 sz.

lakás 2 szoba előszoba és onyhából áll. Ér-
tekezhetoi Hatvan-utca 56. Grünstein David
urnál.

Szőlőföld vétel részlettörlesz-

tésre. Közel a
városhoz, immunis homokon, mintegy 33 hold-
nyi területű földvelre társakat keresek. Elő-
tevezhetni félholdanként is. Szóbeli, vagy
írásbeli részletes felvilágosítással szivesen szol-
gál: **Cs. I. pacsirta-u. 49. sz.**

Ocska vasat, ócska vaskálynákat

legmagasabb szőan
vesz Klein Jakab Piac-u. 26. a nagytrafik ud-
varban.

Fényképészeti cikkek

gyari árban kaphatók nagyválasztékban. Ama-
teur urak részére a sötét kamra rendelkezésre
áll. **Halász,** fényképész Piac-u. 81.

440—1900. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. bíróságnak V. 326/1.—1900. P. sz. végzése folytán közhirrre tételik, miszerint Klein Miksa debreczeni bej. cég részére Trásy Róza és Balogh János szováti lakosoktól 270 kor. tőke, ennek 1899. é. febr. hó 8-tól számítandó 6% kamatai s eddig összesen 79 kor. 40 fillér perköltség erejéig 1899. évi március hó 29-én bíróilag lefoglalt és 776 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1900. évi nov. hó 10-én d. e. 1/2 12 órakor** kezdetét veendő és M.-Pályihoz tartozó Kövesdy tagon alpe-resek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Derecskén, 1900. évi okt. hó 20-án.

Oláh Géza

bir. kiküldött.

Az ondódon fekvő Török-féle szántó-föld

a szepesi-féle földdel együtt haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni : **Dr. Kovács József** ügyvédnél Debreczen, József kir. Herczeg u. 6. sz. a.

Chief-Office 48. Bricton-Road, London, SW.

A Thierry gyógyszerész

DIGESTIV

valódi angol Universal étel és emésztő pora a gyomorhajoknál hatásában minden eddigit felülmúl. Étvágy gerjesztő és elősegíti az emésztést. Minden doboz akkor valódi, ha a gyáros nevével van ellátva.

Egy dobozt bérmentesen küld **3 koronáért** az összeg előleges beküldése mellett (2.)

Apotheker, A. Thierry Balsam Fabrik

Pregradában, Rohitsch-Savanyukut mellett.

700—1900

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város November havi rendes közgyűlésén egy házi pénztári tisztii állás, mely évi Egezer-öttszáz korona (1500) fizetés és Háromszáz (300) korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve fog választás utján betölteni, felhivatnak az ezen állásra pályázni ohajtók, hogy kelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez **folyó évi November hó 15-ik napjának délután 5 órájáig** anynyival inkább benyujtsák, mert későbbben érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak,

Debreczen 1900 Október hó 21.

Gr. Degenfeld József
főispán.

Az **özv. Geréby Fülöp** és **gyermek**ei tulajdonát képező következő ingatlanok u. m.:

1. A közvágóhid mellett fekvő 73 kat. hold területű majorsági föld 4 hold szőlővel s gazdasági épületekkel,

2. A csere alatt, a nagyléltai és diószegi ut közt fekvő 112 kat. holdnyi ujosztású föld,

3. A Szepes pusztá és a fehértemplomi ut közt fekvő 7 kat. holdnyi ujosztású föld,

4. A Varga-utcza dülőben fekvő 65 kat. holdnyi ondódi föld tanya épületekkel,

5. A Hatvan-utcza dülőben fekvő 11 kat. holdnyi ondódi föld,

6. A Piacz-utcza 3-ik dülőben fekvő 24 kat. holdnyi ondódi föld,

7. A Piacz-utcza 4-ik dülőben fekvő 6 kat. holdnyi ondódi föld,

8. A Piacz-utcza 6-ik dülőben fekvő 18 kat. holdnyi ondódi föld,

9. A 24 kat. holdnyi paczi kaszáló,

10. A 974 és 180 négyszögöl területű 2 db. Varga-kerti föld,

11. A Piacz-utcza 83 sz. házastelek,

12. A Deák Ferencz utcza 13 sz. házastelek az azon lévő berendezett ecetgyárral együtt,

13. A Nyugoti-utcza 32 sz. házastelek

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek **Dr. Magoss György** ügyvéddel Piacz-utcza 7 sz. a.

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaleto k.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, **Kistemplom-bazár.**

Divatosan diszített
női kalap 3 frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, muf-
fok és nyak colliek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.